

נועם מכתבו הגיעני, על דברת מג"א סי' שמ"ג [סק"ב] שכתב על דברי הרוקח [סי' שט"ו] שכתב דאשת כהן מעוברת מותרת לכנוס לאוהל המת משום ספק ספיקא ספק נקבה ספק נפל, והמג"א כתב שלא הי' צריך לזה, וז"ל דטהרה בלועה אינה מטמאה כבמתני' דאהלות [פ"ז מ"ה], וע"ז השיג מעלתו. הנה ככל דבריו כתוב אצלי על הגליון ש"ע שלי משנים קדמוניות א, וז"ל שם ויש לחלק שם ישבה על המשבר, משא"כ מעוברת דעלמא עובר ירך אמו הוא, וחילוק זה מבואר ספ"ק דעירובין [ו' ע"א] ע"ש עכ"ל עה"ג. ומ"מ נ"ל דלאו מילתא היא, והדרנא ב, דממ"נ אי נימא עובר ירך אמו אם כן נימא עובר במעי זרה זו הוא כיבמות ס"ז ע"א וכן פסק רי"ף שם, ואפילו היא כהנת בת כהן, מ"מ לענין טומאת כהנים בני אהרן כתיב ולא בנות אהרן [תו"כ ריש פ' אמור], וכיון שעובר ירך אמו הוא הו"ל כהנת דאינה מוזהרת על הטומאה, וע"כ הרוקח שחושש להחמיר משום חומרא דכהונה, וכן פסק רמב"ם שם [ה' תרומות פ"ח ה"ה] כשינויא אחרינא דילוד מאכיל וכו' יע"ש, אם כן ממ"נ א"א לתפוס החבל בתרי ראשין וה"ל טהרה בלועה. וראיתי להגאון בברי מגדים שכ' דס"ס דרוקח הוא תמוה, דרוב נשים בני קיימא יולדות, אע"כ הוא עצמו סמך אטהרה בלועה, אלא דס"ל דאיסור דרבנן מיהת איכא, ומשום חד ספיקא דרבנן לא הוה שרינן שתכנס לכתחילה לאהל, ומשום ס"ס אפי' גרוע מועיל שתכנס לכתחלה ע"ש:

הנה מ"ש דטהרה בלועה טמאה מדרבנן, לו יחיבנא לו כן מ"מ לא מצינו שהוזהר כהן עליו, דלא כל דברים המטמאים כהן מוזהר עליו, ואע"ג דמצינו מדורות הגוים דרבנן ואסרו ג"כ לכהן לכנוס שם, וממילא שאסור להכניס שם כהן קטן בידים דאפילו איסור דרבנן לא ספינן לי' בידים למ"ד [יבמות קי"ד ע"א], מ"מ היינו דמדורות הגוים שגזרו על גדול וממילא אסור לספות בידים לקטן, משא"כ טהרה בלועה לא שייך אלא גבי עובר במעי אמו, מהיכי תיתי יגזרו עליו חכמים בתחלה:

אבל ק' מעיקרא ליתא, דס"ס דרוקח הוא לא דוקא, וכוונתו סמוך מיעוט מפילות למחצה

המתים, ופרש"י ואל עפר תשוב, והאי ליכא למימר ברשעים לחודייהו דכל קללותיו של אדם הראשון כל דורותיו שוין בהן, והקשה מעלתו מפ"ק דסוטה דף י"ב [ע"א] דנשים צדקניות לא היו בפתקה של חוה בעצב תלדי בנים, ומה לי קללת חוה או קללת אדה"ר, אלו דבריו ויפה הקשה. והי' לו להקשות ממיתה גופי', דאלי' הנביא עדיין חי הוא, וריב"ל נכנס חיים לגן עדן כמבואר בש"ס דילן במס' כתובות [ע"ז ע"ב], ובמדרש [ד"א זוטא פ"א] איתא עשרה נכנסו חיים לג"ע, ולא היו בקללתו של אדה"ר. אבל באמת לק"מ דודאי הצדיקים נמלטים מקללת אדם וחוה או מכולן או מאחת מהן, אבל כל שלא נמלט ונכנס לכלל אותה קללה אין חילוק בקללתו של אדה"ר בין זה לזה, ע"ד משל מי שזכה ולא נכנס בפתקו של אדה"ר ולא מת כלל הרי איננו באותו קללה כלל, אבל מי שמת ונכנס לאותה קללה עד שובך אל האדמה ע"כ יכנס בכולה דסיוס הקללה כי עפר אתה ואל עפר תשוב, ואין חילוק בקללה שזה יתקלל בחצי' וזה בכולה אלא כל דורותיו שוין, וזה ברור. ובוזה נחא דלא פריך הש"ס אמתי מדבר דגנו אפרקיד [ב"ב ע"ג סע"ב] הא כתיב אל עפר תשוב, כי המה לא מתו כלל מחטא אדה"ר כי נתבטל מהם בשעת מתן תורה, ורק בחטאם נגזר עליהם מיתה ולא בילוי עפר. ומיושב גם מה שתמה מעלתו על עצמות יהודה, וכי גרע ממתי מדבר, בודאי גרע ממתי מדבר מטעם הנ"ל. ועוד כי המה אכלו מן הנבלע באיברים ואין בטבע של מאכל הקדוש הזה להוליד תולעים, משא"כ יהודה. אמנם במדרש [ב"ר ק' ג'] יש שנענש יוסף על שחנט את יעקב וחדש אביו שישלט בו רקבון ורמה. ועיין ד"מ סימן שס"ג מ"ש בענין חניטה. [ועיין לעיל סימן של"ו מ"ש בענין החניטה]:

משה"ק סופר מפפד"מ

סימן שנד

שיל"ת, פ"ב מו"ט דפסח תקע"ג לפ"ק. שלום וכ"ט לידורי הרב האב"ד החרוץ כמנ"ה עמרם נ"י:

סי' שע"א.

(ה) סוטה ד' ע"ב.

(א) נדפס בשו"ע שם, וע"ש, וכ"כ בהגהות על שו"ע יו"ד